

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів
Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота № 7

з дисципліни «Алгоритмізація та програмування»
на тему "Реалізація алгоритмів обробки двовимірних
масивів мовою C ++"

ХАІ.301. 310 група, 7 номер в списку ЛР

Виконала студентка гр. 310

Стеценко

СофіяОлександрівна

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

Перевірів к.т.н., доц. Олена

ГАВРИЛЕНКО

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

Харків 2025

МЕТА РОБОТИ

Вивчити теоретичний матеріал з основ представлення двовимірних масивів (матриць) у мові C++ і реалізувати декларацію, введення з консолі, обробку і виведення в консоль матриць мовою C++ в середовищі Visual Studio.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1.

Розробити програму для аналізу та виведення елементів цілочисельної матриці розміру $M \times N$. Забезпечити введення та виведення даних через командний рядок. Визначити номер останнього рядка, що містить максимальну кількість однакових елементів.

Завдання 2.

Розробити програму для перетворення матриці розміру $M \times N$ відповідно до заданих умов. Ввести розмір матриці та її елементи з консолі, а результати вивести у консоль. Перед першим стовпцем, що містить лише додатні елементи, вставити стовпець із одиниць. Якщо такого стовпця немає, вивести матрицю без змін.

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання 1.

Вирішення задачі Matrix40.

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

Кількість рядків та стовпців матриці (в межах від 2 до 20), елементи матриці (цілі числа).

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

Номер останнього рядка з максимальною кількістю однакових елементів.

Алгоритм вирішення представлено в дод. Г (стор. 12).

Лістинг коду вирішення задачі наведено в дод. Б (стор. 9).

Екран роботи програми показаний на Рис. 1.

```
97     int choice;
98
99     do {
100         cout << "Виберіть завдання (1 - Matrix40, 2 - Matrix72, 0 - Вихід)";
101     } while (choice != 0);
```

input

Виберіть завдання (1 - Matrix40, 2 - Matrix72, 0 - Вихід): 1
Введіть кількість рядків (2-20): 3
Введіть кількість стовпців (2-20): 5
Введіть елементи:
12 -6 78 90 5
4 71 33 4 903
-781 34 5 21 7

Матриця:

12	-6	78	90	5
4	71	33	4	903
-781	34	5	21	7

Останній рядок з максимальною кількістю однакових елементів: 2
Виберіть завдання (1 - Matrix40, 2 - Matrix72, 0 - Вихід):

Рис. 1 – Завдання 1

Завдання 2.

Вирішення задачі Matrix72.

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

Кількість рядків та стовпців матриці (в межах від 2 до 20), елементи матриці (цілі числа).

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

Змінена матриця після вставки стовпця з одиниць.

Алгоритм вирішення представлено в дод. Д (стор. 13).

Лістинг коду вирішення задачі наведено в дод. В (стор. 11).

Екран роботи програми показаний на Рис. 2.

```

101
input
Виберіть завдання (1 - Matrix40, 2 - Matrix72, 0 - Вихід): 2
Введіть кількість рядків (2-20): 5
Введіть кількість стовпців (2-20): 4
Введіть елементи:
31 567 980 2
762 -8 112 45
49 7 203 5
801 23 56 -7
1 32 76 803

Матриця:
31      567      980      2
762     -8      112     45
49       7      203      5
801      23      56     -7
1        32      76     803
Матриця після вставки:
Матриця:
1      31      567      980      2
1      762     -8      112     45
1      49       7      203      5
1      801      23      56     -7
1       1       32      76     803
Виберіть завдання (1 - Matrix40, 2 - Matrix72, 0 - Вихід):

```

Рис. 2 - Завдання 2

ВИСНОВКИ

У ході роботи було вивчено основи представлення двовимірних масивів у С++ та реалізовано їх декларацію, введення, обробку і виведення в консоль. Програму розроблено та протестовано в середовищі Visual Studio та онлайн компіляторі. Для допомоги в пошуку потрібних бібліотек та перевірки функцій було використано штучний інтелект "Blackbox AI".

Отримані навички можуть виявитися корисними для роботи з табличними даними.

ДОДАТОК А

Лістинг коду програми

```

#include using namespace std;

const int M = 20, N = 20; // Максимальні розміри матриці

// Функція введення матриці void get_matr(int in_matr[M][N], int &in_m, int
&in_n) { do { cout << "Введіть кількість рядків (2-20): "; cin >> in_m; cout
<< "Введіть кількість стовпців (2-20): "; cin >> in_n; } while (in_n < 2 || in_n
> N || in_m < 2 || in_m > M);

cout << "Введіть елементи: " << endl;
for (int i = 0; i < in_m; i++)
    for (int j = 0; j < in_n; j++)
        cin >> in_matr[i][j];

}

// Завдання 1: Matrix40 // Функція для знаходження номера останнього
рядка з максимальною кількістю однакових елементів int
last_row_with_max_equal(int matr[M][N], int m, int n) { int max_count = 0; int
last_row = -1; for (int i = 0; i < m; i++) {
    int count[101] = {0}; // Припустимо, що елементи матриці в межах 0-100
    for (int j = 0; j < n; j++) {
        count[matr[i][j]]++;
    }

    int current_max = 0;
    for (int k = 0; k < 101; k++) {
        if (count[k] > current_max) {
            current_max = count[k];
        }
    }

    if (current_max > 1) {
        if (current_max >= max_count) {
            max_count = current_max;
            last_row = i + 1; // Номери рядків з 1
        }
    }
}

```

```

    }
}
return last_row;

}

// Функція виведення матриці void show_matr(const int out_matr[M][N],
const int m, const int n) { cout << endl << "Матриця: " << endl; for (int i = 0; i
< m; i++) { for (int j = 0; j < n; j++) cout << out_matr[i][j] << "\t"; cout <<
endl; } }

// Завдання 2: Matrix72 // Функція для вставки стовпця з одиниць перед
першим стовпцем з додатніми елементами void
insert_column_before_positive(int matr[M][N], int &m, int &n) { int insert_col
= -1;

// Знаходимо перший стовпець з додатніми елементами
for (int j = 0; j < n; j++) {
    bool has_positive = true;
    for (int i = 0; i < m; i++) {
        if (matr[i][j] <= 0) {
            has_positive = false;
            break;
        }
    }
    if (has_positive) {
        insert_col = j;
        break;
    }
}

// Якщо знайдено стовпець, вставляємо новий стовпець
if (insert_col != -1) {
    for (int i = 0; i < m; i++) {
        for (int j = n; j > insert_col; j--) {
            matr[i][j] = matr[i][j - 1];
        }
        matr[i][insert_col] = 1; // Вставляємо одиницю
    }
    n++; // Збільшуємо кількість стовпців
}

```

```
}
```

```
}
```

```
// Головна функція int main() { int matr[M][N]; // Оголошення матриці int
row, col; // Реальні розміри матриці int choice;
```

```
do {
```

```
    cout << "Виберіть завдання (1 - Matrix40, 2 - Matrix72, 0 - Вихід): ";
    cin >> choice;
```

```
    switch (choice) {
```

```
        case 1: {
```

```
            get_matr(matr, row, col); // Введення матриці
```

```
            show_matr(matr, row, col); // Виведення матриці
```

```
            int lastRow = last_row_with_max_equal(matr, row, col); // Зберігаємо
результат
```

```
            if (lastRow != -1) {
```

```
                cout << "Останній рядок з максимальною кількістю однакових
елементів: " << lastRow << endl;
```

```
            } else {
```

```
                cout << "Рядки не знайдено." << endl;
```

```
            }
```

```
            break;
```

```
        }
```

```
        case 2:
```

```
            get_matr(matr, row, col); // Введення матриці
```

```
            show_matr(matr, row, col); // Виведення матриці
```

```
            insert_column_before_positive(matr, row, col); // Вставка стовпця
```

```
            cout << "Матриця після вставки: " << endl;
```

```
            show_matr(matr, row, col); // Виведення зміненої матриці
```

```
            break;
```

```
        case 0:
```

```
            cout << "Вихід..." << endl;
```

```
            break;
```

```
        default:
```

```
            cout << "Невірний вибір. Спробуйте ще раз." << endl;
```

```
    }
```

```
} while (choice != 0);
```

```
return 0;
```

```
}
```

ДОДАТОК Б

Лістинг коду вирішення задачі 1

```
// Завдання 1: Matrix40 // Функція для знаходження номера останнього
// рядка з максимальною кількістю однакових елементів int
last_row_with_max_equal(int matr[M][N], int m, int n) { int max_count = 0; int
last_row = -1;

for (int i = 0; i < m; i++) {
    int count[101] = {0}; // Припустимо, що елементи матриці в межах 0-100
    for (int j = 0; j < n; j++) {
        count[matr[i][j]]++;
    }

    int current_max = 0;
    for (int k = 0; k < 101; k++) {
        if (count[k] > current_max) {
            current_max = count[k];
```



```

    }
}

// Якщо поточна максимальна кількість однакових елементів більша за
1
if (current_max > 1) {
    if (current_max >= max_count) {
        max_count = current_max;
        last_row = i + 1; // Номери рядків з 1
    }
}
}
return last_row;

}

// Функція виведення матриці void show_matr(const int out_matr[M][N],
const int m, const int n) { cout << endl << "Матриця: " << endl; for (int i = 0; i
< m; i++) { for (int j = 0; j < n; j++) cout << out_matr[i][j] << "\t"; cout <<
endl; } }

```

ДОДАТОК В

Лістинг коду вирішення задачі 2

```
// Завдання 2: Matrix72 // Функція для вставки стовпця з одиниць перед
// першим стовпцем з додатніми елементами void
insert_column_before_positive(int matr[M][N], int &m, int &n) { int insert_col
= -1;

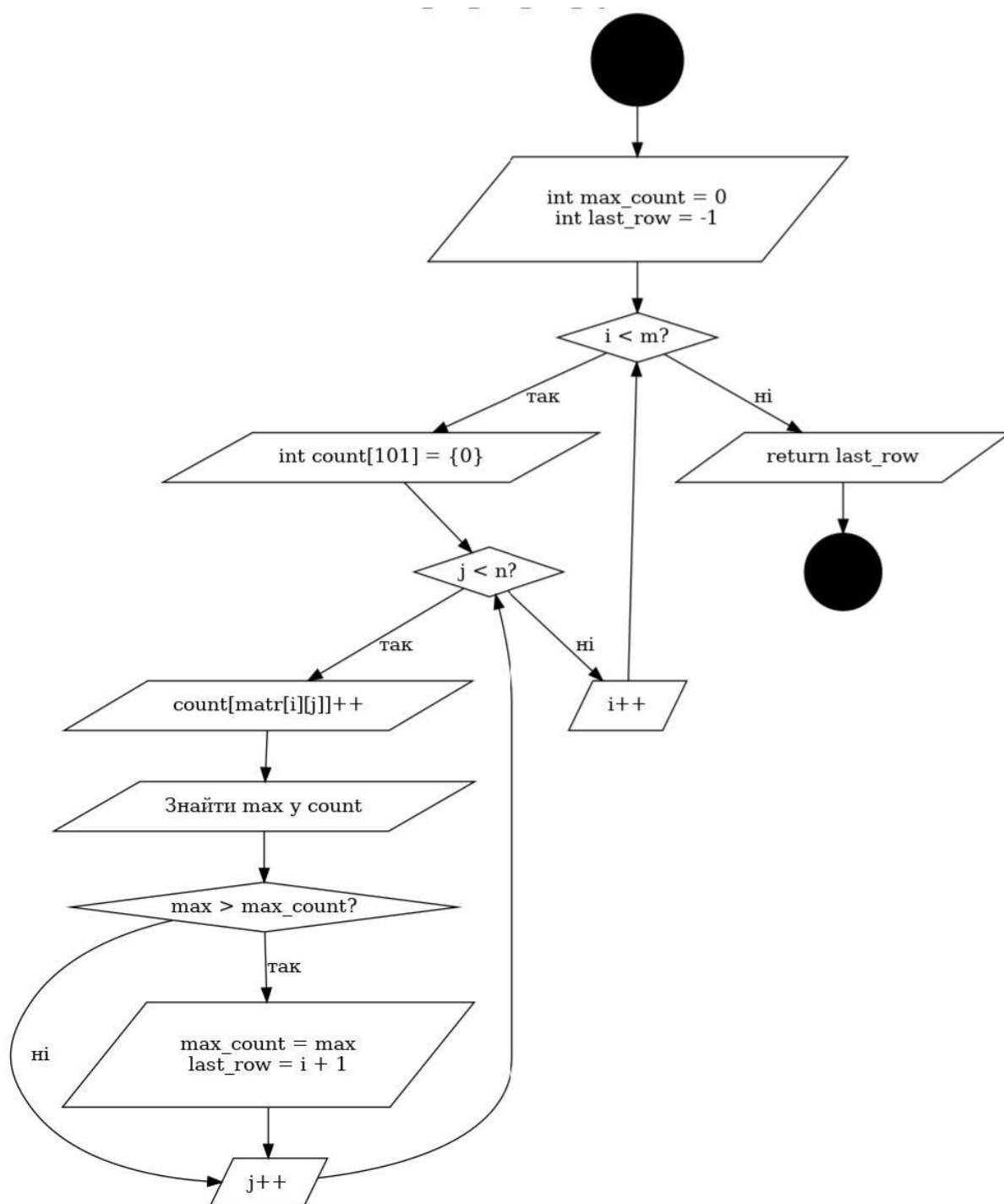
// Знаходимо перший стовпець з додатніми елементами
for (int j = 0; j < n; j++) {
    bool has_positive = true;
    for (int i = 0; i < m; i++) {
        if (matr[i][j] <= 0) {
            has_positive = false;
            break;
        }
    }
    if (has_positive) {
        insert_col = j;
        break;
    }
}

// Якщо знайдено стовпець, вставляємо новий стовпець
if (insert_col != -1) {
    for (int i = 0; i < m; i++) {
        for (int j = n; j > insert_col; j--) {
            matr[i][j] = matr[i][j - 1];
        }
        matr[i][insert_col] = 1; // Вставляємо одиницю
    }
    n++; // Збільшуємо кількість стовпців
}
```

}

ДОДАТОК Г

Алгоритм вирішення завдання 1

ДОДАТОК Д

Алгоритм вирішення завдання 2

